

NYKO-delområde

Allmänt om nyckelkodning

Den kommunala planeringen kräver vanligen underlag med en finare geografisk indelning än län, kommun och församling. För att möta detta behov har SCB sedan länge ett databehandlingssystem – nyckelkodsystemet (NYKO) – som gör det möjligt att redovisa statistik för delområden inom en kommun.

Att nyckelkoda är att dela in kommunen i ett valfritt antal mindre områden. Fastigheterna förs samman till de delområden kommunen konstruerat. Varje fastighet har en fastighetsbeteckning och varje individ i folkbokföringsregistret är knuten till en viss fastighet. Genom detta samband individ-fastighet-områdesindelning blir det tekniskt möjligt att redovisa bl.a. befolkningsstatistik på delområden. Fastighetsbeteckningen är ”nyckeln” mellan områdesindelningen och i detta fall befolkningsregistret. Därav namnet – nyckelkodsystemet – NYKO. Statistik för delområden produceras i de statistikpaket som beskrivs på denna webbsida.

Områdesindelningens utformning beror på lokala förhållanden, t.ex. kommunens storlek och struktur. Indelningen bör vara gjord så att de avgränsade delområdena kan användas som byggstenar för de olika kommunala förvaltningarnas kanske skiftande distriktsindelningar.

Nyckelkodsystemet är hierarkiskt uppbyggt dvs de minsta områdena, som bildas av en eller flera fastigheter, förs samman till allt större områden. Kommunen kan därför få statistik på en redovisningsnivå som är anpassad till planeringssituationen. Man kan också lägga samman valfria områden till nya områden, se ”Summering av delområden”.

Underhåll av NYKO

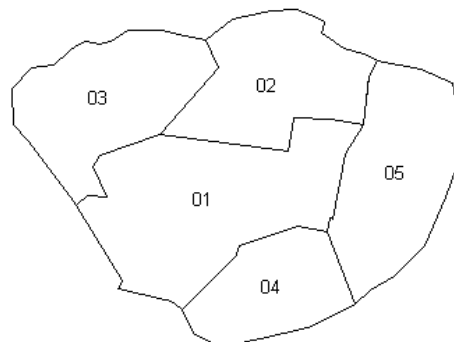
Kommunerna själva ansvarar för aktualisering av NYKO och eventuella omkodningar, se nedan. Allt kodningsarbete utförs med hjälp av webbapplikationen **SCB Nyko**. Den maskinella metod för nyckelkodning som tidigare erbjöds i samarbete med Lantmäteriet (LM) erbjöds för närvarande inte till nya kunder.

Aktualisering (inkodning av nytilkomna fastigheter)

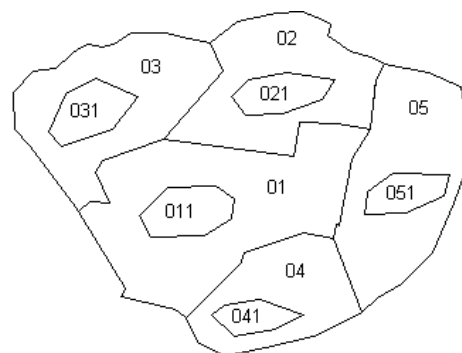
Tillvägagångssätt

Aktualiseringen av nyckelkodregistret sker genom inkodning av *nytilkomna fastigheter*.

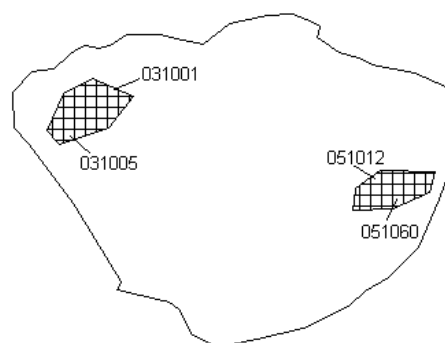
Kommundelar på nivå 2

Tätort/glesbygd på nivå 3

Stadsdelar och kvarter på nivå 6

Tidsplan

SCB lägger ut under året nytilkomna fastigheter i SCBNyko på webben	vecka 03
Kommunen kodar nya fastigheter	senast vecka 05

Omkodning (förändring av områdesindelning)

Tillvägagångssätt

Ändringar i områdesindelningen kallas för omkodning. När NYKO-registret är klart för årsskiftet lägger SCB ut alla fastigheter inkl. NYKO i SCBNyko på webben. Sedan kan man när som helst under året gå in och göra förändringar i NYKO-indelningen inför kommande årsskifte.

Tidsplan

SCB lägger ut kommunens nyckelkodregister i SCBNyko på webben	mars/april
Kommunerna omkodar NYKO	senast 31 dec

Priset för ajourhållning av NYKO finns under ”Prislista NYKO”

Summering av NYKO (delområden)

Allmänt

Det finns tillfällen när den hierarkiska indelningen inte tillgodoser behoven. SCB erbjuder då möjlighet att göra alternativa områdesindelningar genom att föra samman (summera) områdesindelningar till nya områden, s.k. summeringsområden. Summeringsområden behöver inte vara geografiskt sammanhängande.

Några exempel på tillämpningar av summeringstekniken:

- När olika förvaltningars krav på indelning inte kan tillgodoses i en gemensam områdesindelning kan nya separata indelningar skapas genom summering av områden till t.ex. rektorsområden, socialdistrikt, läkardistrikt, hemskyddsområden. En finmaskig områdesindelning på lägsta nivå gör det lättare att tillfredsställa olika förvaltningars krav.
- Man kan sammanföra alla områden av samma typ (t.ex. bebyggelse) till ett ”statistikområde”, som alltså inte behöver vara geografiskt sammanhängande.
- Tillfälliga områdesindelningar kan behövas i samband med utredningsverksamhet.

Tillvägagångssätt

Det summeringsregister som läggs upp är beställarens egendom och ansvarsområde. Vid uppläggning av nya register, ändring och borttagande av register används webbapplikationen SCBNyko.

Summeringsområden bildas genom att föra samman två eller flera delområden på nivå 6. Vill man bilda ytterligare uppsättning av summeringsområden av samma ursprungliga delområden kan man göra detta, men då måste man göra detta på ett *nytt register*. Ett delområde kan alltså endast summeras till ett summeringsområde i samma register.

Krav på delområdeskoder

- Delområden anges alltid på nivå 6
- Ett delområde kan bara ingå en gång i ett summeringsregister. I annat fall får flera register läggas upp.

Krav på summeringskoder

- En summeringskod *skall* bestå av 6 positioner (tecken).
- Första positionen *skall* vara en bokstav, övriga 5 positioner betecknas med valfria bokstäver och/eller siffror.
- En summeringskod som använts i ett register får inte förekomma i något annat register i samma kommun.

Tidsplan

Ändrade och/eller nyupplagda register registreras i SCBNyko på webben *senast den 31 januari*.

Namnregister

SCB erbjuder möjlighet att tillsammans med områdeskoder få namn i klartext i tabellerna genom ett namnregister.

Namnsättning av NYKO-områden och ändring av tidigare namnsättning görs i webbapplikationen SCBNyko.